

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Institutionen för handelsrätt
Docent Annamaria Westregård

Socialförsäkringarna inför utmaningen från gig ekonomin - socialförsäkringsskydd för plattformarbete och andra i nya arbetsformer - med särskild inriktning på sjukpenning, föräldrapenning och arbets-skadeersättning

Projektets syfte är att rättsvetenskapligt analysera hur socialförsäkringarna är anpassade för plattformarbetare i den digitaliserade (gig) ekonomin och andra nya organisationsformer, exempelvis egenanställningsföretag. De "nya" arbetena karaktäriseras av korta, tillfälliga arbetsuppgifter som ofta fördelas genom en digital plattform eller en app. Plattformarbetarna kallas ibland "de nya daglönarna". I socialförsäkringssystemet är det svårt att klassificera plattformarbetare. De är antingen egenföretagare eller arbetstagare för det finns inga mellankategorier i Sverige. Dessa svårigheter gör att individer lätt hamnar "mellan stolarna" och inte får något skydd alls om de blir sjuka eller arbetslösa. Arbetsrätt och kollektivavtal kan inte ensamt lösa dessa gruppers ekonomiska utsatthet utan socialförsäkringarna får stor betydelse, vilket inte minst visat sig under Covid 19 krisen.

I detta projekt kommer det socialförsäkringsrättsliga regelverket att analyseras med hjälp av rättsvetenskaplig metod. Fokus är på de nya arbetsformerna bl a i gig ekonomin och hur klassificering görs i valet mellan arbetstagare och egenföretagare vilket får stor betydelse för den enskildes tillträde till försäkringarna och beräkning av ersättning. De svenska reglerna sätts också in i ett EU-rättsligt sammanhang och de krav som finns där på tillgång till socialförsäkringsskydd oavsett arbetsform. Studien kommer att ligga till grund för rättspolitiska resonemang om rättens framtida utveckling.

I projektet kommer forskarna att studera domar från arbetsdomstolen, hovrätter, högsta domstolen, kammarrätter och högsta

förvaltningsdomstolen, EU-domstolen och Europadomstolen där rätten till sjukpenning, förtidspension, ersättning från arbetsskadeförsäkringen och a-kassa behandlas för anställda och egenföretagare. I målen från EU-domstolen kommer forskarna att ange om en enskild är EU-medborgare samt bosättningsland allt i syfte att avgöra vilket lands regler som skall tillämpas och förhållandet till EU-rätten. Endast offentligt material ingår i analyserna och då noteras inga namn, personnummer, eller andra direkt identifierande uppgifter om enskilda. Forskarna hanterar inte upplysningar om någons sjukdom utan nöjer mig med att konstatera att någon inte bedömts vara arbetsför och därmed ha rätt till olika ersättningar från socialförsäkringarna. Forskarna behandlar inte etisktilhörighet, utan endast medborgarskap och bosättningsland.

Projektet har godkänts av etikprövningsmyndigheten och projektet bedrivs i enlighet med nämndens riktlinjer.

Om du vill ha mer information är du välkommen att kontakta mig.

Kontaktuppgifter för denna studie:

Annamaria Westregård

Institutionen för handelsrätt, Lunds universitet

Ole Römersväg 6, 223 63 Lund

e-post: Annamaria.westregard@har.lu.se tel. 046-2227546